

Gazeta Politechniki

(113) **5**
maj 2003

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Nagrody Miasta Rzeszowa - s. 4

Wokół tworzenia kierunków studiów - KRASP - s. 6

*Nowa specjalność na kierunku
"mechanika i budowa maszyn" - s. 12*

Studia podyplomowe na WBMiL - s. 14

Tylko w klubie PLUS!!! Pozyton - s. 20

50 LAT

Wyższego Szkolnictwa
Technicznego w Rzeszowie
1951-2001

Wernisaż Grafiki Komputerowej

Czytaj s. 22 i 23.

Kacper Kremski - Samolot

Goście

z Ministerstwa
Edukacji
Narodowej i Sportu

1 kwietnia 2003 r.

Wiceminister Adam Giersz (pośrodku) z wizytą na terenie Politechniki.

Zwiedzanie terenów uczelni.

Rektor prof. T. Markowski prezentuje Gościom makietę basenu.

Również duże zainteresowanie wzbudziła inwestycja w Bezmiechowej.

Fot. M. Misiakiewicz

Będzie BASEN?

Przebywający 1 kwietnia 2003 r. w naszej uczelni Wiceminister Edukacji Narodowej i Sportu Adam GIERSZ obiecał rozważenie dofinansowania przez resort bardzo ważnej dla nas inwestycji pn. Centrum Sportowo-Dydaktyczne Politechniki Rzeszowskiej. Zarówno wiceminister, jak i towarzysząca mu liczna delegacja resortu oraz przedstawiciele władz miasta i województwa zapoznali się z obecną sytuacją i planami rozwoju inwestycyjnego Politechniki Rzeszowskiej.

Wiceministrowi ze strony MENiS towarzyszyli: Bogusław Wolwowicz - dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju Sportu, Zbigniew Winiarski - za-

stępca dyrektora tego Departamentu, Małgorzata Cejmer - dyrektor Biura Inwestycyjnego, Wojciech Kudlik - naczelnik Wydziału Sportu Młodzieżowego, Wojciech Wasiak - zastępca dyrektora Biura Sportu Wyczynowego Polskiej Konfederacji Sportu. Ze strony władz regionu i miasta byli obecni: Marszałek Województwa Podkarpackiego Leszek Deptuła oraz Wicemarszałek Jan Burek, Prezydent Rzeszowa Tadeusz Ferenc i dyrektor Departamentu Turystyki, Kultury Fizycznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Mięczyśław Dorskocz.

Województwo podkarpackie, obiecał Wiceminister, otrzyma jeszcze

w tym roku z "Totolotka" ponad 12 mln zł na dofinansowanie inwestycji sportowych. Kompleks basenowy Politechniki Rzeszowskiej będzie jednym z większych planowanych przedsięwzięć, a w przyszłości stanie się centralnym ośrodkiem skoków do wody. W tej dyscyplinie sportu Rzeszów właśnie się specjalizuje.

Choć w rankingu usportowienia młodzieży jako region zajmuje odległe 14. miejsce w Polsce, to być może przy pomocy resortu uda się dokonać zmian *in plus* także w naszej uczelni z korzyścią dla całego regionu.

Marta Olejnik

Profesorowie PRz w pracach KBN

Minister Nauki, Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych powołał następujących profesorów Politechniki Rzeszowskiej do sekcji specjalistycznych na okres trwania XXV konkursu projektów badawczych:

- prof. zw. dr. inż. Kazimierza E. Oczosia, dr. h.c. - kierownika Katedry Technik Wytwarzania i Automatyzacji na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa - do składu Sekcji Technologii i Automatyzacji Maszyn i Produkcji (T07D) z jednoczesnym powierzeniem funkcji Przewodniczącego Sekcji w Zespole Mechaniki, Budownictwa i Architektury (T-7),
- prof. dr. hab. inż. Jana Sieniawskiego, prof. zw. PRz - Kierownika Katedry Materiałoznawstwa na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa - do składu Sekcji Nauki o Materiałach (T08A) z jednoczesnym powierzeniem funkcji Przewodniczącego Sekcji w Zespole Inżynierii Materiałowej i Technologii Materiałowych (T-8),
- dr. hab. inż. Andrzeja Sobkowiaka, prof. nadzw. PRz - kierownika Zakładu Chemii Fizycznej na Wydziale Chemicznym - do składu Sekcji Nauki Chemiczne (T09A) w Zespole Nauk Chemicznych, Technologii Chemicznej oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska (T-9),
- prof. dr. hab. inż. Henryka Galinę, prof. zw. PRz - kierownika Katedry Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego na Wydziale Chemicznym - do składu Sekcji Technologii Chemicznej (T09B) w Zespole Chemii, Techno-
- logii Chemicznej oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska (T-9),
- dr. hab. inż. Romana Petrusa, prof. nadzw. PRz - kierownika Zakładu Inżynierii i Sterowania Procesami Chemicznymi na Wydziale Chemicznym - do składu Sekcji Inżynierii Procesowej (T09C) w Zespole Chemii, Technologii Chemicznej oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska (T-9),
- prof. dr. hab. inż. Leszka Trybusa, prof. zw. PRz - kierownika Katedry Informatyki i Automatyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki - do składu Sekcji Automatyki i Robotyki (T11A) w Zespole Elektroniki, Automatyki i Robotyki, Informatyki i Telekomunikacji (T-11),
- dr. hab. inż. Włodzimierza Kalitę, prof. PRz - kierownika Zakładu Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych - do składu Sekcji Elektroniki (T11B) w Zespole Elektroniki, Automatyki i Robotyki, Informatyki i Telekomunikacji (T-11),
- dr. hab. inż. Kazimierza Lejdę, prof. nadzw. PRz - kierownika Zakładu Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa - do składu Sekcji Spalinowe Zespoły Napędowe - Silniki (T12D) w Zespole Górnictwa, Geodezji i Transportu (T-12).

Bronisław Świder

Nagrody MIASTA RZESZOWA

Wśród trzynastu tegorocznych laureatów Nagród Miasta Rzeszowa zaszczytną nagrodę I stopnia w dziedzinie **nauki i techniki** otrzymał dr hab. inż. **Włodzimierz KALITA**, prof. PRz - kierownik Zakładu Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych naszej uczelni. Nagrody za 2002 rok zostały przyznane w dziedzinach: kultury i sztuki (5 osób), nauki i techniki (3 osoby), literatury (2 osoby). Przyznano również pięć wyróżnień osobom szczególnie zasłużonym dla rzeszowskiego sportu.

Ta doniosła uroczystość odbyła się 26 marca 2003 r. w Teatrze "Maska" z udziałem władz miasta i regionu, a gospodarzami uroczystości byli - Prezydent Miasta Rzeszowa Tadeusz Ferenc oraz Przewodnicząca Rady Miasta Elżbieta Dzierżak.

Zapytany przy odbiorze nagrody o praktyczne znaczenie prowadzonych prac badawczych, prof. PRz Włodzimierz Kalita odpowiedział: *Droga do*

Szczęśliwa trzynastka. Prof. W. Kalita dziękuje za otrzymaną nagrodę.

Fot. M. Misiakiewicz

Wśród gratulujących laureatowi JM Rektor prof. Tadeusz Markowski. Z prawej małżonka laureata - obecna na posiedzeniu Senatu PRz w marcu br.

Fot. M. Misiakiewicz

mojej profesji wiodła przez przemysł lotniczy i stąd w każdym moim działaniu na polu naukowym jakieś pierwiastki praktycznego zastosowania można znaleźć. Większość moich prac dotyczy technologii układów mikroelektronicznych, a więc dziedziny nauki i techniki o najszybszym obecnie tempie rozwoju. Obejmują one przede wszystkim metody doskonalenia różnorodnych urządzeń mikroelektronicznych o szerokim zakresie zastosowania. Kiedy słyszą Państwo lecący w górze samolot, to być może w nim też jest cząstka jakiejś mojej pracy; również w sprzęcie gospodarstwa domowego, produkowanym tu, w Rzeszowie. Największa moja duma wynika jednak stąd, że udało mi się wkomponować wyraźną cegielkę w fundament nowoczesnego przemysłu elektronicznego w naszym mieście. Wyniki swoich badań starałem się również wykorzystać w dydaktyce i przekazać je odpowiednio studentom. Realizowane

zespołowo prace wymagają udziału współpracowników, wsparcia kierownictwa Uczelni, a często i rodziny; wszystkim chciałbym - w tym miejscu - wyrazić słowa wdzięczności i podziękowania, a fundatorom - największe".

Podczas uroczystości swoje talenty muzyczne zaprezentowała młodzież z Zespołu Szkół Muzycznych nr 2 im. W. Kilara i kwintet instrumentów dętych blaszanych z Zespołu Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie. Niezapomniany był recital Wacława Kalety -

laureata nagrody z dziedziny kultury i sztuki, wykonującego utwory Bułata Okudźawy. Uroczystość, jak na tę okazję przystało, zakończyły serdeczne gratulacje i lampka szampana. Do życzeń i gratulacji przyłącza się Redakcja "GP".

Marta Olejnik

PERSONALIA

DOKTORATY

Mgr Marta Pomykała, asystentka w Zakładzie Prawa i Administracji na Wydziale Zarządzania i Marketingu, uzyskała stopień naukowy doktora *nauk prawnych*, nadany przez Radę Naukową Instytutu Nauk Prawnych PAN w Warszawie w dniu 14 lutego 2003 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Pozycja prawna i zakres działania Policji*. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. Kazimierz Rajchel, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę doktorską recenzowali prof. zw. dr hab. Janusz Borkowski z Uniwersytetu Łódzkiego i dr hab. Waldemar Wołpiuk, profesor w Instytucie Nauk Prawnych PAN w Warszawie.

PROFESURY UCZELNIANE

Minister Edukacji Narodowej i Sportu Krystyna Łybacka mianowała z dniem 1 marca 2003 r. na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej **prof. dr. hab. inż. Mariana Granopsa**, kierownika Katedry Oczyszczania i Ochrony Wód na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Marian Granopsa

Adam Brański

Przemysław Sanecki

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej:

- ◆ **dr. hab. inż. Adama Brańskiego** w Katedrze Mechaniki Konstrukcji na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska z dniem 1 kwietnia 2003 r. na okres 5 lat,
- ◆ **dr. hab. inż. Przemysława Saneckiego** w Katedrze Chemii Ogólnej i Elektrochemii na Wydziale Chemicznym z dniem 1 kwietnia 2003 r. na okres 5 lat.

Bronisław Świder

Z OBRAD SENATU

Posiedzenie Senatu odbyło się w dniu 27 marca 2003 r. Na wstępie JM Rektor prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski złożył dr. hab. inż. Włodzimierzowi Kalicie, prof. PRz, gratulacje z okazji otrzymania godności doktora honoris causa Uniwersytetu Technicznego w Koszycach. Następnie nominacje z rąk JM Rektora odebrali: prof. dr hab. inż. Roman Kadaj (WBiŚ) na stanowisko profesora zwyczajnego; prof. dr hab. Elżbieta Wałajtys-Rode (WCh) na stanowisko profesora nadzwyczajnego; dr hab. inż. Witold Niemiec (WBiŚ) na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony; dr hab. inż. Leszek Woźniak (WZiM) na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat oraz dziekan WBMiL dla dr. hab. inż. Wiesława Żylskiego nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony.

Senat rozpatrzył wnioski:

- ❑ Rady WBMiL o mianowanie dr. hab. inż. Jana Burka na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony,
- ❑ Rady WCh o mianowanie dr. hab. inż. Przemysława Saneckiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat,
- ❑ Rady WBiŚ o mianowanie dr. hab. inż. Adama Brańskiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat,
- ❑ Rady WZiM o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat:
  - ◆ dr. hab. inż. Mariusza Bednarka,
  - ◆ dr. hab. inż. Wojciecha Nasierowskiego,

- ◆ prof. dr. hab. Oleksandra Batury,
- ◆ prof. dr. hab. Anatoliya Zadoi.

Następnie Senat podjął uchwały w sprawie:

- ❑ zatwierdzenia sprawozdania finansowego Politechniki Rzeszowskiej za 2002 rok,
- ❑ przyjęcia planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2003 r.,
- ❑ wszczęcia postępowania o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Rzeszowskiej prof. Klausowi Jurgeniowi Bathemu,
- ❑ uruchomienia na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa kierunku *automatyka i robotyka* od roku akad. 2004/2005,
- ❑ powołania na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Katedry Geodezji im. Kaspra Weigla,
- ❑ utworzenia na Wydziale Zarządzania i Marketingu Zakładu Edukacji Ustawicznej,
- ❑ zmiany nazwy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych na Studium Języków Obcych.

Ponadto Senat:

- ❑ zatwierdził propozycje wstępnych limitów przyjęć na studia dzienne i zaoczne w PRz w roku akad. 2003/2004,
- ❑ zaopiniował wnioski o przyznanie nagrody Ministra Edukacji Narodowej i Sportu,
- ❑ wysłuchał informacji prorektora ds. nauczania na temat sytuacji socjalnej studentów.

Iwona Ślęzak-Gładzik

KRASP

Od Redakcji:

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich podjęło w dniu 31 stycznia 2003 r. uchwałę w sprawie rozporządzenia dotyczącego warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów. Nie komentując zagadnienia, zamieszczamy wymienioną uchwałę i korespondencję na ten temat pomiędzy KRASP a MENiS.

Dokument nr 15/III Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Uchwała Prezydium KRASP z dnia 31 stycznia 2003 r.
w sprawie rozporządzenia dotyczącego warunków, jakie powinna spełniać uczelnia,
aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) wnosi o zmianę *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków, jakie po-*

winna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów, oraz nazw kierunków studiów (DzU nr 55, poz. 480), polegającą na usunięciu regulacji prowadzących do

nierównego traktowania uczelni państwowych i niepaństwowych. Regulacje te, zawarte w §2, dotyczą sposobu zaliczania do minimum kadrowego (o którym mowa w §1 Rozporządzenia) nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU
Warszawa, 2003-02-24

Pan
prof. dr hab. Franciszek Ziejka
Przewodniczący Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich

Szanowny Panie Przewodniczący,

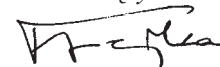
Chciałabym odnieść się do przekazanej przez Pana Przewodniczącego uchwały Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich z dnia 31 stycznia 2003 r. "w sprawie rozporządzenia dotyczącego warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunki studiów", a także opinii sformułowanych przez ekspertów powołanych przez KRASP, które stanowią załącznik do wspomnianej uchwały.

Zarzut, który jest podstawowym w aspekcie regulacji, o której skreślenie wnosi KRASP, to zarzut przekroczenia zakresu delegacji ustawowej w §2 rozporządzenia. Pragnę zwrócić uwagę, iż delegacja zawarta w art. 4a ust. 2 pkt 1 ustawy o szkolnictwie wyższym stanowi m.in., iż minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa w szczególności liczbę nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy, zaliczanych do minimum kadrowego - wraz z formą zatrudnienia. Jak wiadomo, formami zatrudnienia nauczycieli akademickich są: w uczelni państwowej - mianowanie (gdy szkoła wyższa jest podstawowym miejscem pracy nauczyciela akademickiego) oraz umowa o pracę w okolicznościach wskazanych w art. 92 ustawy, w uczelni niepaństwowej - umowa o pracę zarówno dla pierwszego, jak i kolejnych miejsc zatrudnienia. Tak sformułowana delegacja zobowiązująca ministra do określenia form zatrudnienia nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe, nie byłaby niezbędną, gdyby ustawodawca uznał, iż forma zatrudnienia nauczycieli akademickich nie ma w tym przypadku znaczenia.

Ponadto, według KRASP, zapis §2 rozporządzenia, o którym mowa, dyskryminuje uczelnie państwowe przy ustalaniu minimum kadrowego. W związku z tym, iż minimum kadrowe określone w rozporządzeniu, tj. liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do tego minimum oraz ich kwalifikacje, jest jednakowe dla uczelni państwowych i niepaństwowych, powyższe stwierdzenie nie wydaje się uzasadnione. Poza tym argument, iż zaliczanie jedynie mianowanych nauczycieli akademickich do minimum kadrowego dla kierunków studiów prowadzonych w uczelniach państwowych na poziomie magisterskim jest dyskryminacją dla tych uczelni, nie

Prezydium KRASP przekazuje Ministrowi Edukacji Narodowej i Sportu ekspertyzy prawne wskazujące sposoby skorygowania tych regulacji.

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. Franciszek Ziejka

znajduje uzasadnienia w świetle §2 ust. 1 rozporządzenia stanowiącego, że do minimum, o który mowa, zaliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni państwowej na podstawie mianowania, a w uczelni niepaństwowej na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce zatrudnienia. W obu przypadkach chodzi więc o grupę nauczycieli akademickich, dla których dana uczelnia stanowi podstawowe (pierwsze, główne) miejsce pracy (ustawa o szkolnictwie wyższym stanowi, iż z nauczycielem akademickim uczelni państwowej umowa o pracę może być zawarta, ale wtedy m.in., gdy uczelnia ta jest dodatkowym miejscem jego zatrudnienia). Przychylenie się do wniosku KRASP spowodowałoby zatem powstanie nierówności traktowania uczelni - w państwowych do minimum kadrowego byłiby liczeni nauczyciele akademicki bez względu na formę zatrudnienia, a więc niezależnie od tego, którym miejscem pracy byłaby dla nich uczelnia, podczas gdy w niepaństwowych tylko ci, dla których uczelnia stanowiłaby podstawowe miejsce zatrudnienia.

Nie mogę zgodzić się także z zarzutem, iż biorąc pod uwagę kryterium, jakim jest forma zatrudnienia, §2 rozporządzenia dzieli nauczycieli akademickich na gorszych i lepszych. Przypomnieć należy, iż dążąc m.in. do stabilizacji zatrudnienia nauczyciela akademickiego, która pozwoliłaby mu skoncentrować się na kształceniu studentów na odpowiednio wysokim poziomie i tworzeniu środowiska naukowego przede wszystkim w jednej uczelni, zdecydowano w przeszłości o wprowadzeniu, a obecnie o utrzymaniu, mianowania jako podstawowej formy zatrudnienia nauczyciela akademickiego w uczelni państwowej. Stabilizacja kadry tych uczelni miała mieć nie tylko korzystny wpływ na rozwój środowiska naukowego i poziom kształcenia, ale także stanowiła korzystniejszą, z punktu widzenia uprawnień pracowniczych, rozwiązanie dla samych nauczycieli akademickich. Rzeczywiste zrównanie uprawnień nauczycieli akademickich, w tym pracowniczych, poprzez wprowadzenie umowy o pracę jako jedynej formy zatrudnienia stosowanej w uczelniach niezależnie od faktu czy są państwowe czy nie, byłoby przesłanką do wprowadzenia regulacji, o które wnioskuje KRASP. Wniosek KRASP w tym aspekcie zostanie rozważony w trakcie prac nad nowym prawem regulującym funkcjonowanie sfery szkolnictwa wyższego.

Jeden z opiniodawców KRASP wskazuje również na niewłaściwe ograniczenie możliwości zaliczania do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zajmujących stanowisko profesora zwyczajnego i profesora nadzwyczajnego nawet po ukończeniu przez nich 70 roku życia. Przepisy re-

gulating sferę szkolnictwa wyższego, także poprzednio obowiązujące, wskazywały 70 lat jako wiek, w którym stosunek pracy z mianowania, w przypadku osób zajmujących kiedyś stanowiska profesora - obecnie profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego - wygasa. Podobne regulacje dotyczą np. sędziów, którzy w tym wieku, również z mocy ustawy, przechodzą w stan spoczynku. Ustawodawca daje pracodawcy szansę dokonania oceny i podjęcia decyzji co do dalszego zatrudnienia tych osób, tym razem już nie stabilizującego, tj. nie na podstawie mianowania, ale umowy o pracę, bez ograniczania wymiaru czasu pracy.

Chciałabym zaznaczyć, iż zapis §2 ust. 2 rozporządzenia został wprowadzony w sytuacji absolutnie wyjątkowej, z uwagi na fakt, iż ogromna grupa nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego i nadzwyczajnego, po zmianie w 2001 r. ustawy o emeryturach i rentach z FUS, chciała skorzystać z możliwości pobierania emerytury i jednoczesnego pozostawania w zatrudnieniu, co było możliwe pod warunkiem rozwiązania i nawiązania stosunku pracy ponownie. Wówczas w wielu przypadkach z takimi osobami był nawiązywany stosunek pracy na podstawie

umowy o pracę, a nie mianowania. Ponieważ procedura ta dotyczyła bardzo dużej grupy nauczycieli akademickich, aby uczelnie nie traciły uprawnień do prowadzenia kierunków studiów, sformułowano, w porozumieniu z Radą Główną, przepis, o którym mowa.

Przedstawiając powyższe mam nadzieję, iż Pan Przewodniczący zechce rozważyć zawarte w niniejszym piśmie argumenty przemawiające za utrzymaniem mianowania w uczelniach państwowych jako podstawowej formy zatrudnienia nauczycieli akademickich, a co za tym idzie, pozostawieniem zapisu o możliwości wliczenia do minimum kadrowego studiów magisterskich, prowadzonych w tych uczelniach, mianowanych nauczycieli akademickich, przede wszystkim ze względu na cel, jakim jest zapewnienie stabilizacji kadry i wysokiego poziomu kształcenia.

*Z wyrazami szacunku
Majolijana Szymbalska*

Kraków, 14 marca 2003 r.

**Szanowna Pani
Krystyna Łybacka
Minister Edukacji Narodowej i Sportu
Warszawa**

Szanowna Pani Minister,

Dziękuję uprzejmie za pismo z dnia 24 lutego 2003 r., w którym Pani Minister odnosi się do uchwały Prezydium KRASP z dnia 31 stycznia 2003 r. "w sprawie rozporządzenia dotyczącego warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunki studiów" oraz - częściowo - do załączonych opinii ekspertów KRASP.

W obszernym piśmie Pani Minister poruszono wiele rozmaitych kwestii, w tym i kwestii nie wiążących się wyraźnie z istotą sprawy, o którą w tym wypadku chodzi. Zwłaszcza z końcowego akapitu pisma Pani Minister m.in. można by wnosić, że doszło tu do jakiegoś nieporozumienia. Nikt przecież nie neguje, że *de lege lata* w uczelniach państwowych mianowanie jest podstawową formą zatrudnienia nauczycieli akademickich (zwłaszcza profesorów oraz doktorów habilitowanych), a w uczelniach niepaństwowych jedyną formą zatrudnienia nauczycieli akademickich może być i jest umowa o pracę. Są to sprawy oczywiste, każdemu dobrze znane i przynajmniej w tej chwili niejako "przy okazji" nie powinny być rozważane (w odniesieniu do uczelni państwowych) nawet z punktu widzenia *legis ferendae*. Chodzi tu natomiast o coś innego, a mianowicie o to, by możliwie jak najrychlej w obu rodzajach uczelni (w uczelniach państwowych oraz w uczelniach niepaństwowych) do minimum kadrowego, tylko w jednej z tych uczelni, określonego w §1 ust. 3 rozporządzenia Minister Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 28 marca 2002 r. (DzU nr 55, poz. 480) mogli być wliczani także

nauczyciele akademicy (profesorowie oraz doktorzy habilitowani) zatrudnieni w tych uczelniach, jako dotychczasowym miejscu pracy, na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Powiedzmy jasno i wyraźnie, że chodzi tu o możliwość wliczania do wspomnianego minimum kadrowego zatrudnionych w uczelni emerytowanych profesorów oraz doktorów habilitowanych, także tych, którzy ukończyli 70 lat życia. Na tym także zagadnieniu koncentruję swoją uwagę i tego zagadnienia dotyczą dalsze wywody.

Za przyjęciem proponowanego przez KRASP rozwiązania i za nadaniem mu mocy prawnej w drodze odpowiedniej regulacji w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu przemawiają liczne argumenty, które przedstawiłem Pani Minister w swym wcześniejszym piśmie i w jego załącznikach. Powtarzanie *in extenso* tych argumentów nie jest potrzebne. Ograniczam się więc tylko do paru stwierdzeń.

Wnosząc o wliczanie do minimum kadrowego tak zatrudnionych w uczelniach profesorów oraz doktorów habilitowanych mamy na względzie godny ochrony interes uczelni oraz interes społeczny. Wiadomo przecież, że z powodu przejścia na emeryturę nauczyciela akademickiego (także nauczyciela akademickiego, który ukończył 70 lat życia) posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego w niektórych uczelniach czasowo nie jest zachowane minimum kadrowe konieczne do prowadzenia w tej uczelni określonego kierunku studiów, gdyż w tej uczelni i dla potrzeb danego kierunku studiów nie zatrudnia się na podstawie mianowania (w uczelni państwowej), albo na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy jako w podstawowym miejscu pracy (w uczelni niepaństwowej) odpowiedniej liczby profesorów lub doktorów habilitowanych. Jednakże zwłaszcza w takich uczelniach - mając na względzie i licząc na rychłe ukończenie przewodów habilita-

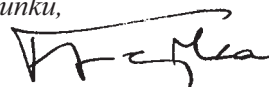

cyjnych młodszych nauczycieli akademickich - zatrudnia się czasowo na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy emerytowanych doktorów habilitowanych lub profesorów, którym stan zdrowia pozwala wykonywać wszelkie powinności czynnego nauczyciela akademickiego. Ci, tak zatrudnieni emerytowani profesorowie oraz doktorzy habilitowani są pełnoprawnymi członkami rad wydziału, uczestniczą w przewodach profesorskich i habilitacyjnych oraz doktorskich, są recenzentami we wszystkich tych przewodach, są promotorami w przewodach doktorskich, prowadzą seminaria doktorskie i magisterskie itd. Jeśli tak jest i tego nikt nie neguje, to trudno zrozumieć, dlaczego ci emerytowani profesorowie oraz doktorzy habilitowani nie mogliby być czasowo wliczani do minimum kadrowego koniecznego do utworzenia lub prowadzenia odpowiedniego kierunku studiów. Nie przemawiają za tym żadne względy merytoryczne, nie sprzeciwia się temu ani tego nie zakazuje żaden przepis *ustawy*; wręcz przeciwnie, jak to już wskazano wyżej z ustawy o szkolnictwie wyższym oraz z ustawy o tytule naukowym i o stopniach naukowych wynika jasno, że ustawodawca szanując autonomię uczelni, chce im stworzyć formy prawne zatrudniania nauczycieli akademickich umożliwiające jak najpełniejsze wykorzystanie umiejętności najwyższej kwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej lub naukowej. Do takiego wniosku dojdziemy też wtedy, gdy sięgniemy do rozumowania opartego na argumentach *a maiori ad minus*. Także wyniki racjonalnego myślenia nie są inne. W tej sytuacji, gdy chcemy zapewnić kształcenie w szkołach wyższych jak najliczniejszej rzeszy młodzieży i gdy w uczelniach odczuwamy brak wysoko kwalifikowanej kadry nauczającej - nie stać nas na sztuczne określenie minimum kadrowego niezbędnego do uruchomienia i prowadzenia odpowiedniego kierunku studiów, na czasowe zawieszanie lub na likwidację odpowiedniego kierunku studiów, a wszystko po to, by nawet taki kierunek studiów znów uruchamiać. Nic nie wskazuje na to, by na tej sztucznie zawilej drodze można było osiągnąć coś więcej i coś lepszego niż to proponuje

KRASP. Wręcz przeciwnie, przyjęcie propozycji KRASP pozwoli na uruchamianie i prowadzenie kierunków studiów w oparciu o system jasny, stabilny, mniej kosztowny, bardziej efektywny, harmonizujący z *ustawowymi* zasadami i regulacjami dotyczącymi traktowania przez naszego ustawodawcę emerytowanych doktorów habilitowanych, a zwłaszcza profesorów, nie wyłączając tych, którzy ukończyli 70 lat życia. W tym miejscu trzeba przypomnieć i mieć na względzie także to, że przechodzący na emeryturę nauczyciele akademicki, którzy mają 70 lat życia, są w dużej mierze, chyba nawet z reguły, profesorami tytularnymi; obecnie są to nawet profesorowie, którzy przed dniem 27 września 1990 r. uzyskali tytuł profesora zwyczajnego i mają prawo używania tego tytułu także po dniu 26 września 1990 r. (dożywotnio). Oznacza to, że na emeryturę przechodzą w ogromnej mierze profesorowie o najwyższych kwalifikacjach; tego faktu nie można nie dostrzec, a przejście nad tym faktem do porządku dziennego przy wydawaniu przepisów wykonawczych do ustawy opartej na zasadniczo odmiennych założeniach budzi nie tylko zdziwienie, ale i wywołuje sprzeciw.

Tak więc, po starannym rozważeniu wszystkich argumentów przytoczonych w piśmie Pani Minister z dnia 24 lutego 2003 r., kierując się interesem wszystkich uczelni oraz interesem społecznym, a także troską o wysoki poziom kształcenia studiującej młodzieży - podtrzymuję stanowisko wyrażone w uchwale Prezydium KRASP z dnia 31 stycznia 2003 roku wsparte argumentami zawartymi w opiniach ekspertów. Wnoszę więc o nadanie §2 ust. 2 cyt. rozporządzenia z dnia 28 marca 2002 r. brzmienia, jakie zaproponowałem już wcześniej.

Z wyrazami szacunku,

Franciszek Ziejka

Otrzymuje: Prof. dr hab. Andrzej Zoll, Rzecznik Praw Obywatelskich

AKADEMICKIE BIURO KARIER

działa

Akademickie Biuro Karier Politechniki Rzeszowskiej swoją oficjalną działalność rozpoczęło 28 marca 2003 r., organizując Targi Pracy i Praktyk. Odbyły się one w Zespole Sal Wykładowych PRz. Swoje oferty dla studentów przedstawiły rzeszowskie

firmy: Pekao SA, Hestia, Apollo Computers, ZETO, TeleNET. Odbyły się również wykłady inauguracyjne prowadzone m.in. przez przedstawicieli firmy Trans System oraz przez Davida Bushera z Podkarpackiego Klubu Biznesu.

O potrzebie powstania Biura Karier może świadczyć duże zainteresowanie, z jakim spotkaliśmy się nie tylko ze strony studentów, ale także firm deklarujących chęć współpracy.

Podstawą działalności naszego biura jest zdobycie rzetelnych oraz wiary-

godnych informacji zarówno ze strony studentów (absolwentów) prezentujących swoje osoby, jak również ze strony firm - potencjalnego pracodawcy.

Na podstawie takich informacji powstaje baza danych, która pozwoli na znalezienie poszukiwanej przez firmę osoby. W ten sposób chcemy uczestniczyć w procesach rekrutacyjnych, jak również organizować w naszej uczelni spotkania z potencjalnymi pracodawcami. Bardzo ważnym czynnikiem jest zdobycie ciekawych ofert praktyk oraz staży studenckich. Pozwoli to zdobyć młodym ludziom tak wymagane przez pracodawców doświadczenie zawodowe, natomiast firmom umożliwi praktyczne przygotowanie potencjalnych pracowników.

Targi Pracy i Praktyk uważamy za otwarte ...

Fot. M. Misiakiewicz

Jak skorzystać z usług Akademickiego Biura Karier?

Należy najpierw pobrać i wypełnić kwestionariusz w siedzibie biura lub ze strony internetowej, a następnie złożyć go w biurze. Oprócz zamieszczenia tych informacji w bazie danych osoby te zostaną powiadomione o szkoleniach i warsztatach przygotowywanych przez Akademickie Biuro Karier.

Kiedy?

Od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 14.00.

Nasz adres:

Akademickie Biuro Karier Politechniki Rzeszowskiej
ul. W. Pola 2, pok. 310
35-959 Rzeszów
tel. (0-17) 865 1364, 0-506-027-440
e-mail: biurokarier@prz.rzeszow.pl

Targi cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Fot. M. Misiakiewicz

Tomasz Ogórek

Co oferujemy?

- oferty pracy,
- oferty praktyk studenckich,
- pomoc w nawiązaniu pierwszego kontaktu z pracodawcą (uczymy, w jaki sposób przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej i napisać dokumenty aplikacyjne),
- warsztaty, szkolenia i wykłady aktywizujące,
- katalogi, informatory - materiały reklamowe o firmach,
- prezentacje firm.

EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA EDUKACYJNA

Część IV Program Socrates/Comenius

kontynuacja tematyki zainicjowanej we wcześniejszych numerach Gazety Politechniki

Młodzież aspirująca do zdobycia dyplomu ukończenia wyższej uczelni jest zmuszona do poszukiwania różnych form kształcenia na tym poziomie. Najboleśniej najczęściej okazuje się pierwszy rok studiów weryfikujący i redukujący aspirantów. Przyczyną tego faktu jest nie tylko zakres zdolności studiujących, ale również poziom kształcenia na poszczególnych etapach edukacyjnych.

Bardzo słuszne spostrzeżenia w tym względzie zostały zawarte w artykule "Refleksje o jakości kształcenia..." A. Pardały w poprzednim wydaniu GP.

Należy podkreślić, że u podstaw wielu rozczarowań indywidualnych i ogromnego marnotrawstwa środków budżetowych, przeznaczanych na istniejący system edukacyjny, leży brak wzajemnych korelacji pomiędzy poszczególnymi etapami edukacyjnymi, niedocenywanie zasadności inwestowania w jakość kształcenia od najmłodszych lat. Końcowe oceny na świadectwie szkolnym szkoły podstawowej, gimnazjum czy średniej profilowanej zbyt mało mówią o absolwencie, ponieważ nie są równo zmierzone, a ponadto enigmatycznie odnoszą się do indywidualnych predyspozycji, które powinny być sugerowane przez znane od dziesięcioleci testy psychologiczno-sprawnościowe. Paszportem do przekroczenia bram wyższej uczelni powinno być świadectwo maturalne sporządzone nie na podstawie testu "wiedzy encyklopedycznej", ale świadectwo uwzględniające całokształt rozwoju predyspozycji oraz wiarygodnie zmierzonych wiadomości i umiejętności. Odrębną i skomplikowaną sprawą jest organizacja oraz dobór treści kształcenia na poziomie wyższym. Być może takie zmiany wymusi wzajemna

konkurencja, normatywy unijne, a być może nadchodzący niż demograficzny.

Jedną z dróg do wspomagania właściwego systemu kształcenia jest europejski program COMENIUS, którego celami są (cytat z publikacji):

- ◆ wspieranie międzynarodowej współpracy oraz wymiany między szkołami i placówkami kształcenia / doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- ◆ zachęcanie uczestników do opracowywania innowacyjnych metod nauczania i materiałów dydaktycznych,
- ◆ promowanie działań służących rozpowszechnianiu sprawdzonych rozwiązań i innowacji w zakresie zarządzania szkołami,
- ◆ opracowywanie oraz rozpowszechnianie metod przeciwdziałania marginalizacji w edukacji i niepowodzeniom w nauce szkolnej, promowanie integracji uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne oraz promowanie równości szans we wszystkich sektorach edukacji,
- ◆ promowanie zastosowań technologii informatyczno-komunikacyjnych w edukacji szkolnej i szkolenie kadry zatrudnionej w tym sektorze edukacji,
- ◆ promowanie nauki języków obcych,
- ◆ promowanie świadomości interkulturowej w europejskiej edukacji szkolnej oraz wspieranie walki z rasizmem i ksenofobią,

- ◆ podnoszenie poziomu kształcenia dzieci pracowników migrujących, osób zmieniających miejsce pobytu ze względu na wykonywany zawód oraz Romów.

W programie mogą brać udział:

- ◆ uczniowie, studenci i osoby uczestniczące w różnych formach kształcenia,
- ◆ kadra szkolna i bezpośrednio zaangażowana w edukację szkolną;
- ◆ wszystkie rodzaje placówek edukacyjnych publicznych i niepublicznych,
- ◆ osoby i instytucje zarządzające systemem edukacji na szczeblu lokalnym, regionalnym i centralnym.

W ramach tego programu funkcjonuje kilka projektów. Jednym z nich jest "**Projekt szkolny**" przeznaczony dla uczniów i nauczycieli, zawierający m.in. następujące priorytety:

- ◆ wspieranie uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne,
- ◆ promowanie nauki języków obcych,
- ◆ wspieranie szkół i uczniów znajdujących się w zaniedbanych ekonomicznie obszarach.

W projekcie tym, w roku finansowym 2002 z regionu Podkarpacia uczestniczyło dziesięć szkół, z tego rzeszowskich pięć.

"**Asystentura językowa**" jest przeznaczona dla studentów wydziałów neofilologicznych, którzy mogą wykonywać pracę w placówkach oświatowych krajów europejskich.

"**Kursy doskonalenia zawodowego dla kadry edukacyjnej i dla nauczycieli j. obcych**" obejmują urozmaicone formy dokształcania we wszystkich krajach Unii Europejskiej, przy czym największym powodzeniem

ciesz się granty na wyjazdy do Anglii, ponieważ limit dla naszego kraju na najbliższy okres został już wyczerpany.

Przedstawiony krótki zarys komponentu programu Socratesa uwidacznia fragment bogatej oferty finansowanej ze środków europejskich. Wykorzystanie ich jest jednak selektywne. Z największym zainteresowaniem spotykają się granty na prace indywidualne. In-

stytucje edukacyjne nie potrafią w pełni

Więcej informacji:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Program Socrates
ul. Mokotowska 43,
00-551 Warszawa
www.socrates.org.pl
e-mail:socrates@socrates.org.pl

zaadaptować najróżniejszych form wspomaganie naszego szkolnictwa. Być może wstąpienie do Unii Europejskiej umożliwi bliższe porównanie istniejących standardów i da szansę na eliminację społeczną tych elementów naszego systemu organizacji edukacji, które stały się już nieprzydatne, a niekiedy szkodliwe.

Małgorzata Pomorska

Nowa specjalność na kierunku "mechanika i budowa maszyn"

ALTERNATYWNE ŹRÓDŁA I PRZETWARZANIE ENERGII

Energia pod różnymi postaciami jest niezbędna do życia i rozwoju ludzkości. Wzrost dobrobytu i zwiększanie się populacji prowadzi do znacznego wzrostu zużycia energii. Według Światowej Rady Energetycznej zużycie energii pierwotnej przez ostatnich trzydzieści lat ubiegłego stulecia wzrosło globalnie ponad dwuipółkrotnie. Powoduje to negatywne skutki w postaci przede wszystkim dewastacji środowiska naturalnego oraz wyczerpywania się tradycyjnych źródeł energii.

Zasoby węgla zostaną wyczerpane w czasie 200-300 lat, a węglowodorów w czasie 50-100 lat. Roczny wzrost zapotrzebowania na energię tylko o 2% spowoduje prawie dwukrotnie szybsze wyczerpanie się zasobów paliw kopalnych.

Znacznie ważniejsze jest jednak destrukcyjne oddziaływanie produktów

spalania chemicznych paliw kopalnych na środowisko naturalne. Obciążenie środowiska produktami ubocznymi naszej cywilizacji powoduje wymierne szkody gospodarcze i społeczne, oceniane na kilkanaście procent PKB. Doprowadziło to do wzrostu zainteresowania alternatywnymi źródłami energii, ze szczególnym naciskiem na odnawialne źródła energii (OZE), oraz zwiększeniem efektywności przetwarzania energii.

Pozytywne efekty wykorzystywania OZE polegają na:

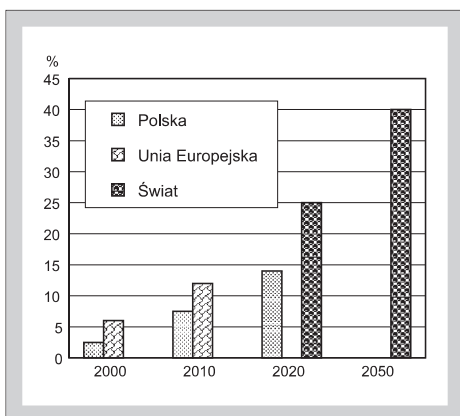
- ❖ zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego w skali kraju oraz regionu,
- ❖ zmniejszeniu szkodliwego oddziaływania produkcji energii na środowisko, gospodarkę i życie społeczne,
- ❖ zdecentralizowaniu produkcji energii i promowanie rozwoju regionalnego,
- ❖ rozwoju lokalnych rynków przez zwiększenie liczby miejsc pracy przede wszystkim w małych i średnich przedsiębiorstwach w regionach nieuprzemysłowionych,
- ❖ efektywnym zmniejszeniu zużycia zasobów nieodnawialnych.

Mając to na uwadze, zarówno Unia Europejska w ramach realizacji strategii sformułowanej w Białej Księdze EU z listopada 1997 r. oraz wynikających z niej dyrektyw Komisji Europejskiej, jak i Stany Zjednoczone w ramach pro-

gramu CCTI ze stycznia 1998 r. w zdecydowany sposób dążą do zwiększenia udziału OZE w produkcji energii oraz poprawy efektywności jej przetwarzania.

W Polsce kierunek rozwoju OZE wytycza Rezolucja Sejmu RP z 8 lipca 1999 r. w sprawie wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej przyjęta przez Radę Ministrów 5 września 2000 r. Opierają się one na opracowaniach szacujących krajowy potencjał techniczny OZE na ok. 60% krajowego zapotrzebowania na energię pierwotną. Wykorzystywanie tego potencjału szacowane jest, w zależności od opracowania, na 4-9%, co stanowi, wg najbardziej wiarygodnego źródła, ok. 2,5% produkcji energii pierwotnej (w Unii Europejskiej 6% przy bardzo podobnym potencjale).

Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej zakłada zwiększenie udziału OZE w bilansie energii pierwotnej do 7,5% w 2010 r. i 14% w 2020 r. oraz od 7,5% do 12,5% w bilansie produkcji energii elektrycznej w 2010 r. w zależności od scenariusza rozwoju. Cel jest bardzo ambitny, oznacza bowiem trzykrotny wzrost udziału i większy wzrost ilościowy związany z wyznaczonym przez "Założenia polityki energetycznej Polski do roku 2020" wzrostem produkcji energii. Jeżeli nastąpią jakiegokolwiek zmiany w przedstawionych wartościach, to będą one na korzyść

Rys. 1. Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii pierwotnej.

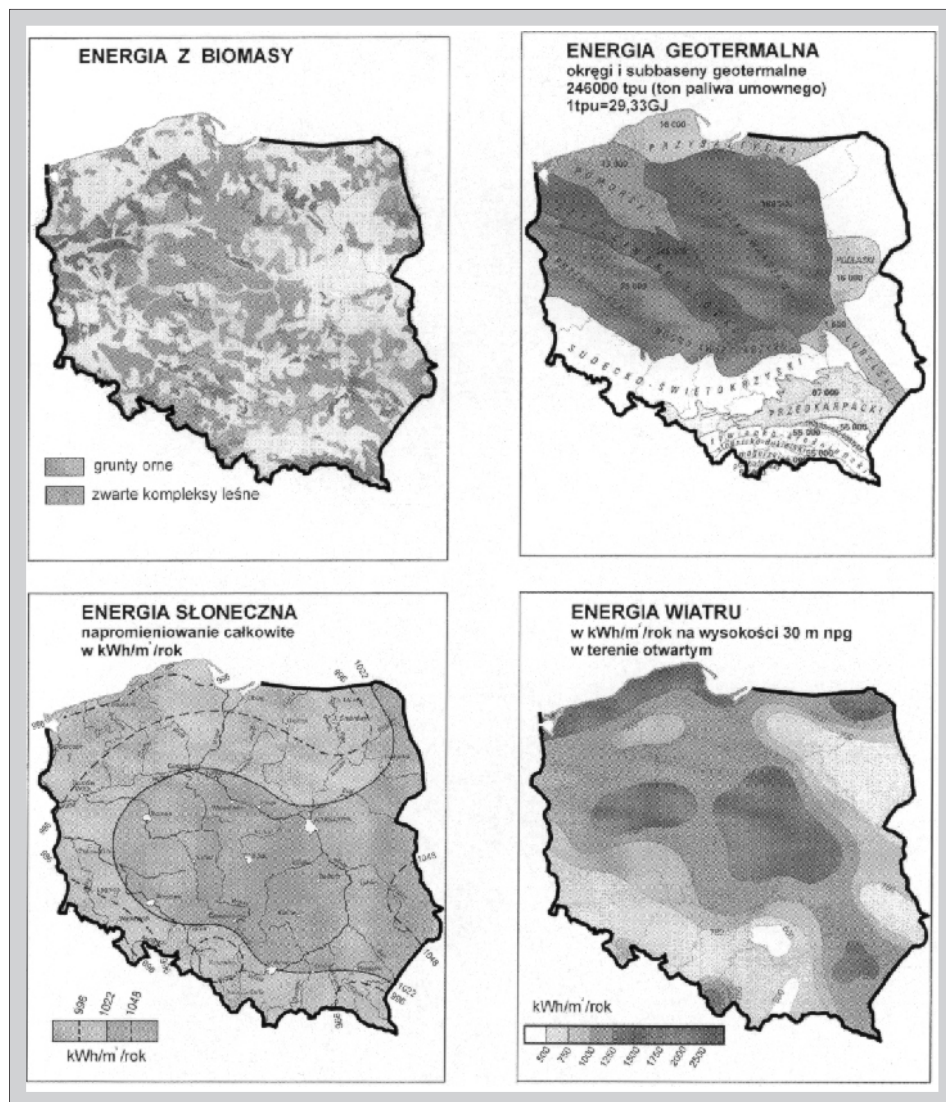
OZE, strategia bowiem Unii Europejskiej zakłada co prawda tylko dwukrotny wzrost udziału OZE w bilansie energii pierwotnej do 2010 r., ale oznacza to wyższy niż w Polsce, bo 12% udział OZE w bilansie energii pierwotnej. Również co do udziału OZE w bilansie produkcji energii elektrycznej w 2010 r. najbardziej prawdopodobna jest realizacja scenariusza przewidującego wartość 12,5%, taką bowiem przewiduje Dyrektywa Komisji Europejskiej.

Światowa Rada Energetyczna przewiduje, że w 2050 r. w każdym ze scenariuszy rozwoju gospodarki światowej OZE będą co najmniej drugim pod względem produkcji źródłem energii pierwotnej, a w kilku z nich najważniejszym. Udział OZE w 2020 r. ma wynosić od 19% w scenariuszu maksymalnego wzrostu do 27% w scenariuszu proekologicznym, a w 2050 r. w scenariuszach proekologicznych ma wzrosnąć do 35-40% (rys. 1.).

W przypadku energetyki jądrowej Światowa Rada Energetyczna przewiduje nawet dwukrotny wzrost jej udziału w produkcji energii pierwotnej do ok. 12% w 2050 r. Zgodnie z "Założeniami polityki energetycznej Polski do roku 2020" energetyka jądrowa w Polsce nie będzie rozwijana.

Powyższe dane świadczą o tym, że przez najbliższych 50 lat przemysł odnawialnych źródeł energii będzie przemysłem rosnącym, oferującym nowe miejsca pracy specjalistom z dziedziny OZE. Wykorzystanie OZE powoduje tworzenie dodatkowych miejsc pracy, ponieważ zatrudnienie przy produkcji i obsłudze urządzeń, produkcji i przygotowaniu biopaliw, w obsłudze inwestycji daje 2,5-krotnie więcej miejsc pracy niż energetyka oparta na chemicznych paliwach kopalnych. Realizacja założeń Strategii Rozwoju Energetyki Odnawialnej stworzy 30-40 tys. nowych miejsc pracy.

Na rysunku 2. przedstawiono rozkład kilku charakterystycznych i mających zasadnicze znaczenie źródeł energii pierwotnej na obszarze kraju. Energia biomasy jest tą, która jest obecnie najszerzej wykorzystywana, ma duży potencjał rozwoju i pozwala na

Rys. 2. Rozkład źródeł energii odnawialnej na terenie Polski.

uzyskanie najszybszego zwrotu z inwestycji. Energia słoneczna ma największy potencjał techniczny i w pewnych układach technicznych jej stosowanie jest w pełni opłacalne. Wykorzystywanie energii wiatru do produkcji energii elektrycznej jest obecnie najszybciej rozwijającym się segmentem OZE. Energia geotermalna jest źródłem o najwyższych kosztach inwestycyjnych, jednakże jej wykorzystanie może być w pewnych warunkach opłacalne, a jej potencjał techniczny sytuuje ją w Polsce na trzecim miejscu po promieniowaniu słonecznym i biomasie.

Mimo że region Podkarpacia nie charakteryzuje się maksymalną intensywnością żadnego z OZE, w przypadku każdego z nich sytuuje się powyżej średniej krajowej. Dzięki temu na tere-

nie Podkarpacia możliwe jest zastosowanie urządzeń korzystających z każdego z potencjalnych źródeł energii odnawialnej.

Osoby pragnące dowiedzieć się więcej zapraszam do witryn: www.mos.gov.pl, www.ekologika.com, www.ekoenergia.pl, www.sfo.pl, www.elektrownie-wiatrowe.org.pl, www.ibmer.waw.pl.

Na specjalności *alternatywne źródła i przetwarzanie energii* na pierwszych trzech latach studiów będzie realizowany program wspólny dla kilku specjalności na kierunku "mechanika i budowa maszyn" (www.prz.rzeszow.pl/mech/info_dyd.htm), oferujący gruntowną wiedzę ogólnotechniczną oraz podstawy zagadnień przetwarzania energii. Podczas kolejnych trzech semestrów realizowane będą przed-

mioty specjalistyczne pozwalające na zapoznanie się z tematami:

1. Przepływ ciepła i masy - na przedmiotach:

- ▶ Wymiana ciepła i masy
- ▶ Dynamika płynów

2. Wykorzystanie alternatywnych źródeł i nośników energii - na przedmiotach:

- ▶ Meteorologia i hydrologia
- ▶ Hydroenergetyka i energia wiatru
- ▶ Energia słoneczna i geotermalna
- ▶ Energia biomasy i ekologiczne techniki spalania
- ▶ Biopaliwa i alternatywne nośniki energii

- ▶ Pompy ciepła i ogniwa paliwowe
- ▶ Energetyka jądrowa

3. Efektywne przetwarzanie i posazowanie energii oraz środowiska - na przedmiotach:

- ▶ Gospodarka energetyczna
- ▶ Wybrane zagadnienia elektroenergetyki
- ▶ Automatyzacja procesów energetycznych
- ▶ Audyting energetyczny
- ▶ Ochrona środowiska

4. Zagadnienia obliczeniowe i pomiarowe - na przedmiotach:

- ▶ Metody pomiarowe i numeryczne w zagadnieniach cieplnych

- ▶ Wytrzymałość urządzeń energetycznych

5. Zagadnienia prawne - na przedmiotach:

- ▶ Prawo energetyczne
- ▶ Audyting energetyczny

Specjalnie dla tej specjalności jest tworzone laboratorium odnawialnych źródeł energii, w którym już w tym roku zostanie uruchomiony pierwszy układ badawczy - dwuźródłowy i dwuodbiornikowy układ CO i CWU zasilany cieczowymi kolektorami słonecznymi i pompą ciepła.

Adres dla zainteresowanych specjalnością: szewmar@prz.rzeszow.pl.

Mariusz Szewczyk

Studia podyplomowe na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa

W sobotę 22 lutego br. w Sali Rady Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów absolwentom studium podyplomowego "Zintegrowane zarządzanie jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem". Studium było prowadzone przez pracowników Katedry Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji, która posiada certyfikat Systemu Zarządzania Jakością zgodny z normą PN-EN ISO 9001:2001 na "kształcenie specjalistyczne w zakresie technologii maszyn oraz zarządzania produkcją i organizacjami" wydany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) oraz International Certification Network (IQNet).

W spotkaniu uczestniczyli absolwenci oraz nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na studium podyplomowym wraz z panią prodziekan WBMiL dr hab. Romaną Śliwą, prof. PRz.

Głównym celem rocznej nauki było przygotowanie studentów do pracy w systemach zarządzania jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem opartych na normie PN-EN ISO 9001 oraz normach będących jej rozszerzeniem,

np. AQAP-110, QS 9000, a także na normach PN-EN ISO 14001 i PN-N-18001 oraz w zintegrowanych systemach zarządzania. Absolwenci studium posiadają odp

owiednią wiedzę do pracy na stanowiskach pełnomocników ds. systemów zarządzania jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem oraz do pełnienia

funkcji audytorów wewnętrznych, liderów zespołów problemowych itp., do czego uprawnia ich nabyta wiedza potwierdzona dyplomem ukończenia studium oraz dodatkowo certyfikatem "Asystenta Jakości", który mieli możliwość uzyskać, zdając pozytywnie egzamin przed egzaminatorami Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji.

Absolwenci studium podyplomowego rocznik 2003 i nauczyciele prowadzący zajęcia.

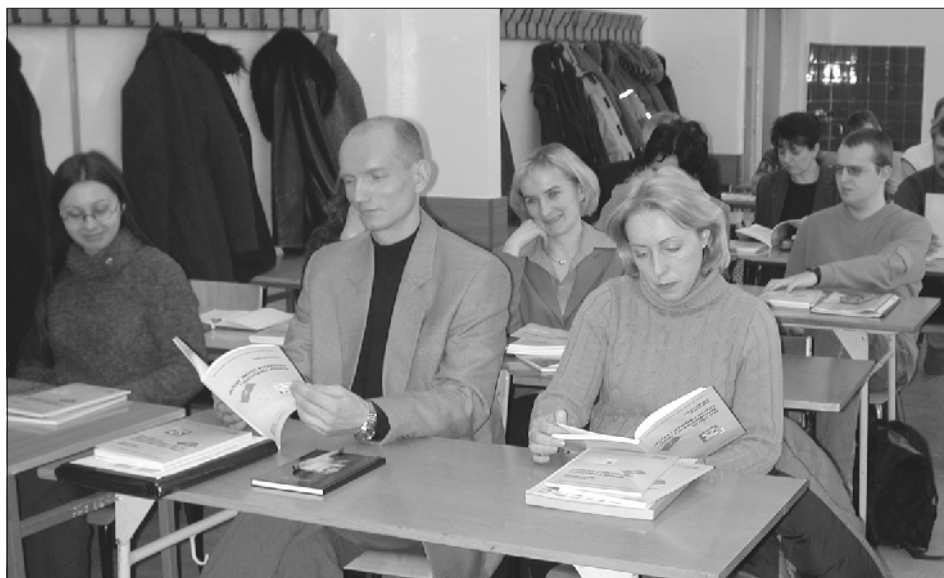
Fot. własna

Po zakończeniu studium wśród absolwentów została przeprowadzona ankieta oceniająca pracę nauczycieli prowadzących zajęcia oraz przekazywaną wiedzę. Absolwenci bardzo wysoko ocenili fachowość prowadzonych zajęć i przydatność uzyskanej wiedzy. Niektóre z projektów opracowanych przez studentów w trakcie zajęć zostały przedstawione do wdrożenia w przedsiębiorstwach, co może świadczyć o wysokim poziomie zajęć i trafności tematyki. Należy przy tym zauważyć, że dla większości studentów podejmowane zagadnienia nie były nowe, w związku z czym byli oni bardziej wymagającymi i dociekliwymi słuchaczami, zmuszając tym samym prowadzącego zajęcia do dużej rzetelności.

Przy okazji Katedra nawiązała współpracę z zakładami, których przedstawiciele uczestniczyli w studium, a jej celem będzie dzielenie się doświadczeniami związanymi z funkcjonowaniem systemów zarządzania jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem, a w szczególności funkcjonowaniem zintegrowanych systemów zarządzania w różnych organizacjach.

Należy podkreślić, że studenci w trakcie trwania nauki wykazali się wyróżniającym zaangażowaniem i chęcią zdobywania wiedzy, co zaowocowa-

Już na pierwszym spotkaniu studenci z zainteresowaniem studiowali podręczniki, którymi będą się wspierać w trakcie rocznej nauki.

Fot. własna

wało uzyskaniem przez nich dodatkowych dyplomów, honorowanych w krajach europejskich, które zaświadcza, że wiedzę zdobyli w Katedrze posiadającej Międzynarodowy Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością.

Jednocześnie 8 marca br. rozpoczęły się zajęcia dla kolejnej grupy studentów. Duża liczba chętnych spowodowała zamknięcie listy studentów wcześniej niż planowano.

Wielu uczestników kolejnego szkolenia podkreślało, że zdecydowało się na podjęcie nauki po usłyszeniu pozytywnych opinii obecnych absolwentów. Poza tym tak duże zainteresowanie prowadzonymi studiami podyplomowymi może świadczyć o trafnym doborze tematyki oraz wzrastającym zainteresowaniu przedsiębiorstw wdrażaniem standaryzowanych systemów zarządzania.

Dorota Stadnicka

"Polskę w dobrym stanie sprzedam!"

Za rok nastąpi wcielenie Polski do struktur Unii Europejskiej. Staniemy się jednym z dwudziestu pięciu krajów tworzących Wspólnotę. Warto zatem zastanowić się nad wizerunkiem naszego kraju wśród innych narodów naszego kontynentu oraz nad sposobami jego świadomego i skutecznego kształtowania. W tym celu należy opracować oraz konsekwentnie wdrażać założenia strategii marketingu narodowego.

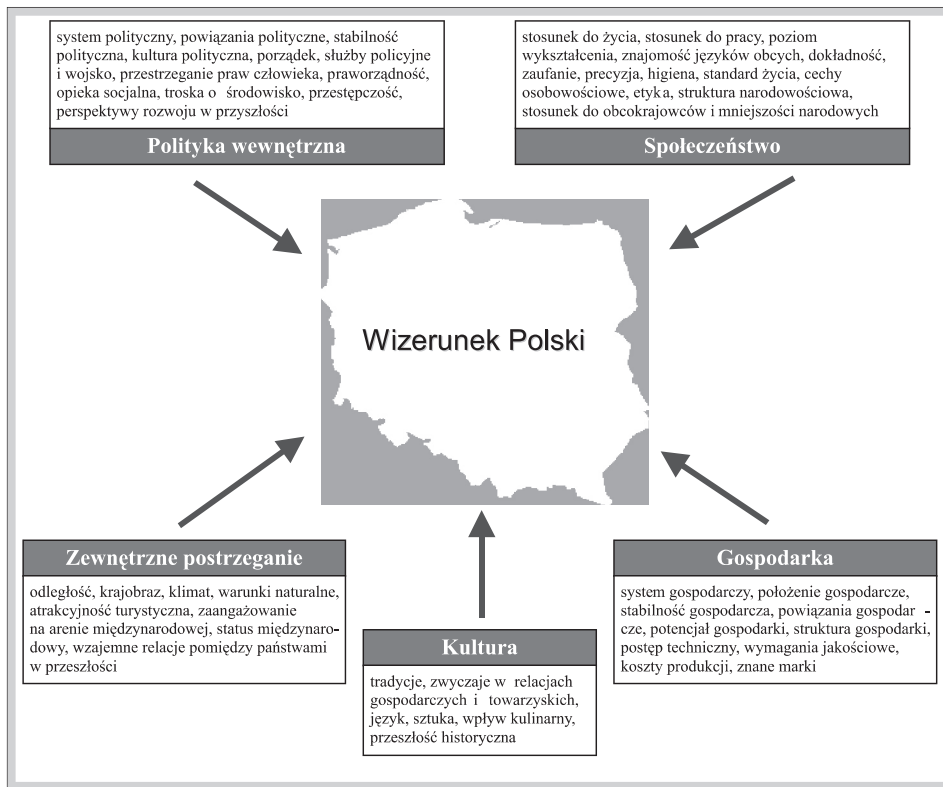
Potrzeba promowania Polski na arenie międzynarodowej wynika przede wszystkim z rosnącej konkurencji. W połowie ubiegłego wieku liczbę

państw w skali globalnej szacowano na blisko 60, dzisiaj jest ich ponad 250. Według niektórych prognoz w ciągu najbliższych trzydziestu lat liczba ta może się podwoić. Jak się ocenia, w powszechnej świadomości może istnieć tylko od 20 do 30 krajów, pozostałe są anonimowe.

Podobnie jak w przypadku dóbr konsumpcyjnych, podstawą rozpoczęcia prac związanych z wykreowaniem pożądanego wizerunku państwa jest opracowanie spójnej strategii promocyjnej. Marketing prowadzony w odniesieniu do narodów jest jednak bardziej

skomplikowany, głównie ze względu na wielość źródeł przekazujących komunikat (politycy, biznesmeni, sportowcy, artyści itd.) oraz specyficzne cechy zagranicznych odbiorców (członków określonych społeczności). Dodatkowo należy uwzględnić silne czynniki zewnętrzne kształtujące postawy wobec określonych nacji, jakimi są ewentualne negatywne doświadczenia wyniesione z pobytu w danym kraju oraz panujące stereotypy (szczególnie widoczne w przypadku Polski). Utrudnieniem jest również okres potrzebny do ukształtowania nowego obrazu na-

Czynniki wpływające na wizerunek kraju.

rodu. Z reguły działania marketingowe muszą być prowadzone przez co najmniej 5-10 lat, chociaż Hiszpanom zmiana wizerunku zajęła 20 lat.

Pierwszym etapem realizowania przyjętych celów strategicznych powinno być wyznaczenie obszaru, na którym będą prowadzone działania promocyjne. Trudno w tym przypadku wskazywać grupę docelową z uwzględnieniem kryteriów segmentacji rynku dokonywanej dla nabywców produktów konsumpcyjnych. Twórcy akcji promocyjnej mogą zaprojektować prowadzenie działań w skali globalnej, skoncentrować się na określonym obszarze (np. Rosja, byłe kraje komunistyczne, Europa Śródziemnomorska) lub organizacji (np. NATO, Unia Europejska). Potrzebne jest również dokładne sprecyzowanie adresatów przekazu, którymi mogą być np. członkowie elit rządzących, przedstawiciele środowisk opiniotwórczych lub inna część obywateli zamieszkujących dany region.

W kolejnej fazie należy wskazać cechę, dzięki której będzie można wyróżnić dane państwo na tle pozostałych. Jest to swoiste znalezienie unikalnej ce-

chy produktu, czyli tzw. USP (ang. *Unique Selling Proposition*). Osoby przygotowujące koncepcję działań promocyjnych muszą wiedzieć, co chcą na temat danego kraju przekazać. W odniesieniu do Polski, po analizie postrzeżenia bezpośrednich sąsiadów (Niemcy, Ukraina itd.) przez przedstawicieli wytypowanej grupy docelowej, mogłoby się okazać, iż takim czynnikiem pozycjonującym może być np. nienaruszone na rozległych terenach środowisko naturalne lub liczba mieszkańców kraju (7. miejsce na naszym kontynencie) wskazująca na największy rynek centralnej Europy.

Znalezienie cechy, która w przyszłości będzie trwale kojarzona z Polską, jest ważnym elementem kreowania marki. Oprócz tego w późniejszym czasie należy opracować system narodowej identyfikacji wizualnej, czyli dokładnie sprecyzować sposoby graficznej prezentacji elementów kampanii. Możliwe jest również wykorzystanie w akcji promocyjnej odpowiednio dobranego produktu (lub produktów), który w świecie będzie kojarzony z danym państwem. Niektóre kraje zajmują wysokie miejsce w powszechnej świadomości

dzięki flagowym markom swoich produktów (np. Finlandia - Nokia). Pozostałe natomiast są kojarzone ze specyficznymi cechami charakteryzującymi mieszkańców (np. Niemcy - solidność, precyzja) lub innymi wyróżnikami (np. Francja - wieża Eiffla). W przypadku Polski nie znaleziono jeszcze jednak artykułu stwarzającego szansę na to, że stanie się powszechnie rozpoznawanym symbolem naszego kraju.

Niezbędne do przeprowadzenia narodowej kampanii budującej pozytywny obraz kraju jest zagwarantowanie odpowiedniego budżetu promocyjnego, adekwatnego do przyjętych rozwiązań czasowych, kreatywnych oraz medialnych. Na przykład Wielka Brytania wydaje rocznie na swoją promocję 1,5 mld dolarów, a Niemcy i Francja - po miliardzie.

Wielość oraz złożony charakter czynników kształtujących obraz kraju w oczach cudzoziemców sprawiają, iż projektując narodową kampanię promocyjną, należy rozpatrywać otoczenie w szerszym ujęciu, tak jak przedstawiono to na rysunku. W zależności od celów akcji marketingowej oraz od wybranej grupy docelowej treść przekazów reklamowych może się odwoływać do określonych wyznaczników implikujących image kraju (np. do kultury), w celu przeciwstawienia się panującym opiniom oraz stereotypom lub ich potwierdzenia.

W przypadku Polski podstawą stworzenia silnej marki państwowej powinno być nie tylko wykreowanie określonego symbolu narodowego, ale również zmiana niekorzystnego wyobrażenia o naszym kraju i jego mieszkańcach ("Polonische Wirtschaft"). Wielu obywatelom Europy Zachodniej Polska niestety kojarzy się z biedą, brudem, korupcją oraz kradzieżami samochodów. W raporcie opracowanym na zlecenie Komisji Europejskiej przedstawiono przeciętnego mieszkańca kraju nad Wisłą jako fatalistę, pełnego kompleksów, nieznającego języków obcych, niechętnie dzielącego się suwerennością narodową w Unii Europejskiej i nastawionego pazernie do korzyści gospodarczych z członkostwa.

Instytut Spraw Publicznych od 1999 r. realizuje projekt badawczy "Wzajemny wizerunek Polaków i mieszkańców Unii Europejskiej". Opublikowane zostały wyniki badań pokazujące wzajemne postrzeganie Polaków oraz mieszkańców: Austrii, Francji, Hiszpanii, Niemiec i Szwecji. Podobne analizy przeprowadzają również inne instytucje, np. CBOS zrealizował badania, których celem było określenie wizerunku naszych rodaków w oczach Brytyjczyków. Wybrane opinie mieszkańców Europy na temat Polski przedstawiono na rysunku.

Do tej pory nasz kraj był postrzegany przez pryzmat znanych Polaków oraz incydentalnych wydarzeń mających u nas miejsce. Lech Wałęsa, Andrzej Wajda oraz Adam Małysz nie są w stanie sami wykreować wizerunku czterdziestomilionowego narodu. Ponadto słynni rodacy: Chopin, Kopernik, Maria Skłodowska-Curie nie wszędzie w świecie są postrzegani jako Polacy. W ostatnim czasie jedynym momentem, kiedy informacje z Polski zamieszczano na pierwszych stronach europejskich gazet oraz kiedy otwierały one telewizyjne serwisy informacyjne wielu państw, była pielgrzymka papieża Jana Pawła II do ojczyzny.

Taka sytuacja będzie trwała do chwili opracowania oraz wdrożenia przemyślanej strategii promocyjnej

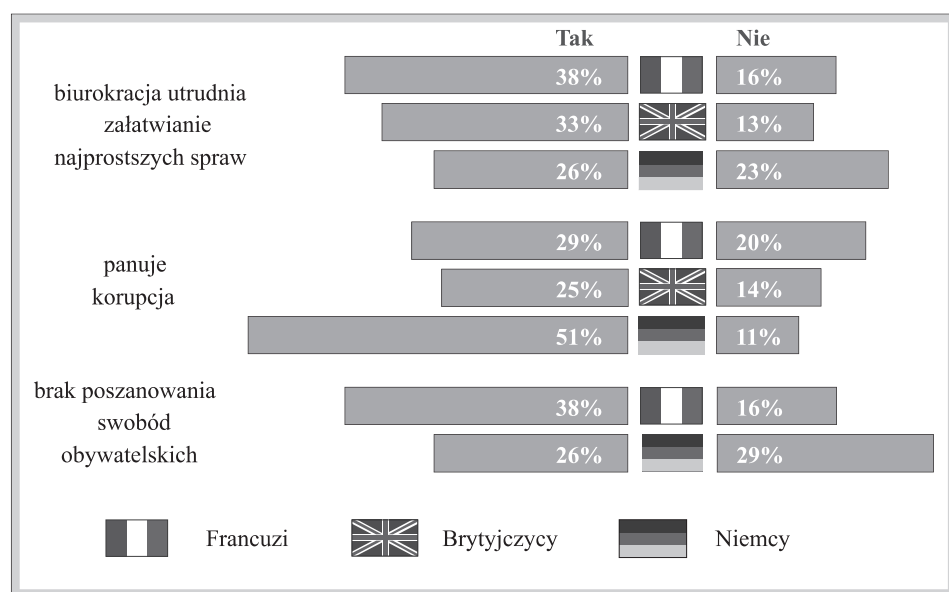
z jasno określonymi celami, sposobem pozycjonowania naszego kraju oraz odpowiednio dużym budżetem. Na szczęście polskie elity rządzące oraz przedstawiciele branży reklamowej zaczynają dostrzegać potrzebę nawiązania współpracy w zakresie kreowania wizerunku Polski. Ponadto nasz kraj posiada własne atuty możliwe do wykorzystania w kampanii promocyjnej, brakuje jeszcze natomiast w pełni wdrożonej polityki kreowania wizerunku państwa.

Szansą na zmianę tej sytuacji są działania prowadzone przez Instytut Marki Polskiej oraz kilka współpracujących z nim instytucji w ramach "Programu marketingu narodowego". Efektem podjętych prac jest na przykład opracowanie promocyjnego symbolu graficznego Polski. Koncepcja znaku została przygotowana przez jedną z agencji reklamowych, której wynagrodzenie stanowiła "symboliczna złotówka" + VAT. Narodowym logo będzie stylizowany napis "Polska" (czcionka nawiązuje do logotypu "Solidarności"), w którym ukryto postać ludzką trzymającą biało-czerwony latawiec. Nowy symbol zamieszczono już na pierwszej stronie "Financial Times", a w najbliższej przyszłości ma się pojawić na znakach drogowych, billboardach oraz w postaci logo do telefonów komórkowych.

Analiza działań podejmowanych na przestrzeni ostatnich lat w zakresie narodowej komunikacji marketingowej nie pozwala niestety mówić o prowadzeniu świadomej polityki promocyjnej oraz informacyjnej. Podejmowane pojedyncze akcje były raczej chaotyczne, kosztowne i nie przyniosły zamierzonych efektów. Atrakcyjny wizerunek kraju jest jak silna marka produktu. Symbolizuje wysoką jakość, a dobrze zarządzany może przenieść wiele korzyści właścicielowi.

Dynamika przeobrażeń współczesnego świata oraz postępująca globalizacja sprawiają, że coraz trudniej jest wyróżnić się na arenie międzynarodowej. W przypadku Polski potrzeba wykreowania wyrazistego, pozytywnego wizerunku jest powodowana dodatkowo zbliżającą się datą akcesji do Unii Europejskiej. Posiadanie silnej marki państwowej pociąga za sobą określone implikacje gospodarcze. Promującym się krajom łatwiej jest przyciągnąć turystów oraz inwestorów, jak również przedsiębiorstwa eksportujące swoje wyroby szybciej znajdują na nie zagranicznych nabywców (efekt kraju pochodzenia produktu). Dodatkowo rośnie prestiż państwa oraz zwiększają się możliwości wywierania wpływu na sprawy międzynarodowe. Silna marka oddziałuje również na sytuację społeczną w kraju, przyczyniając się m.in. do tworzenia oraz wzrostu poczucia samoidentyfikacji państwowej wśród obywateli.

Polska w opiniach Europejczyków. Źródło: CBOS, ISP 2001, w: M. Sławiński, Kup pan Polskę, Businessman Magazine, Nr 8(137), 2002, s. 97.

Marcin Gębarowski

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

SYMPOZJUM

Symposium z okazji 100-lecia lotnictwa

17 grudnia 1903 r. w Kitty Hawk, Płn. Karolina, odbył się pierwszy udany lot samolotu z silnikiem spalinowym. Wright Flyer I konstrukcji braci Wilbura (1867-1912) i Orvilla (1871-1948) Wrightów pokonał w 12 sekund dystans ok. 60 m.

Z okazji 100-lecia tego wydarzenia rok 2003 został ogłoszony Rokiem Lotnictwa. Od stycznia do grudnia odbywać się będzie wiele imprez rocznicowych. Politechnika Rzeszowska

włącza się do obchodów Roku Lotnictwa, organizując 4 i 5 września 2003 r. Symposium *Informacja lotnicza w setną rocznicę lotów w Kitty Hawk*. Symposium będzie miało charakter integracyjny, zgromadzi osoby, które pracując w różnych resortach, zajmują się zbliżoną tematyką. Pierwszy dzień będzie poświęcony obradom, które będą się odbywać w sali Rady Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa. W drugi dzień planujemy objazd na tra-

sie Rzeszów - Jasionka - Krasiczyn - Bezmiechowa - Rzeszów.

Wszystkich, którzy chcieliby wziąć udział w Symposium, prosimy o kontakt z niżej podpisaną - tel. 854-25-33 lub 865-12-64 oraz e-mail: dyr.@prz.rzeszow.pl

Zapraszamy również na stronę internetową: <http://www.prz.rzeszow.pl/biblio/symposium.htm>

Elżbieta Kałuża

SEMINARIUM

ELEKTROMAGNETYZM A BIOSFERA

Z inicjatywy dziekana Wydziału Elektrotechniki i Informatyki dr. hab. inż. Jerzego Bajorka, prof. PRz, oraz Oddziału Rzeszowskiego Polskiego

Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej w dniu 26 lutego 2003 r. odbyło się seminarium naukowe. Tematem seminarium był referat pt. ELEKTROMAGNETYZM A BIOSFERA - ZAGROŻENIA I SZANSE, wygłoszony przez prof. dr. hab. inż. Andrzeja Krawczyka z Instytutu Elektrotechniki w Warszawie.

"Styk przyrody ożywionej i pola elektromagnetycznego jest coraz większy (telefon komórkowa!), a szum informacyjny w postaci różnych, mniej lub bardziej wiarygodnych doniesień prasowych [...] nie ułatwia odpowiedzi na proste pytanie: szkodzi - nie szkodzi?".

Problematyka referatu odnosiła się do mechanizmów oddziaływań bioelektromagnetycznych, ich kontroli oraz sposobu, w jaki można takie zjawiska kontrolować. Pan prof. Andrzej Krawczyk przedstawił również tematykę normalizacyjno-prawną, w tym sposób tworzenia norm, w aspekcie tego, co można zmierzyć i jakie wnioski wynikają z pomiarów. Przedstawił rów-

Prof. dr. hab. inż. Andrzej Krawczyk wśród uczestników seminarium.

Fot. własna

niez pozytywne, terapeutyczne oddziaływanie pola elektromagnetycznego na organizm człowieka (zastosowania w psychiatrii, ortopedii itp.).

W seminarium uczestniczyli członkowie Towarzystwa PTETiS, pracownicy i studenci Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz pracownicy

Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wykład wywołał duże zainteresowanie zarówno pracowników, jak i studentów.

Jolanta Plewako

SEMINARIA WYDZIAŁOWE

- < Katedra Mostów na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska wspólnie z firmami SIKA Poland Sp. z o.o. oraz SOPREMA Polska Sp. z o.o. zorganizowała w dniu 11 marca 2003 r. seminarium z cyklu "Wybrane problemy budownictwa mostowego" nt. "Betonowanie podwodne i domieszki do betonu w zastosowaniach mostowych. Hydroizolacje mostów i wiaduktów".
- < Dr hab. inż. Jacek Jeżowski, prof. PRz w Zakładzie Inżynierii i Sterowania Procesami Chemicznymi, wygłosił w dniu 19 marca 2003 r. referat nt. "Integracja i optymalizacja procesów w technologii chemicznej i gałęziach pokrewnych" na seminarium Wydziału Chemicznego.
- < Katedra Mechaniki Stosowanej i Robotyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa zorganizowała w dniu 25 marca 2003 r. seminarium, na którym referat nt. "Mechatroniczne podejście do projektowania" wygłosił prof.

dr hab. inż. Tadeusz Uhl z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

- < Mgr inż. Tomasz Binkowski, asystent w Zakładzie Energoelektroniki i Elektroenergetyki, wygłosił w dniu 26 marca 2003 r. referat nt. "Badania przekształtnika matrycowego dla wybranych metod sterowania" na seminarium Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz Oddziału Rzeszowskiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.
- < Dr inż. Maciej Heneczkowski, adiunkt w Zakładzie Technologii Tworzyw Sztucznych, wygłosił w dniu 26 marca 2003 r. referat nt. "Zagospodarowanie odpadów lanych poliuretanów. Aspekty chemiczne i technologiczne" na seminarium Wydziału Chemicznego.

Bronisław Świder

KONFERENCJA

Unia dla Studentów

14 marca 2003 r. w kinie Helios miała miejsce konferencja "Unia dla Studentów" zorganizowana przez Biuro Integracji Europejskiej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Dział Współpracy z Zagranicą Politechniki Rzeszowskiej. Koordynatorem konferencji była Lidia Powirska, studentka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Konferencja odbywała się pod honorowym patronatem JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej prof. dr. hab. inż. Tadeusza Markowskiego oraz Wojewody Podkarpackiego Jana Kurpa.

Jej celem było przybliżenie studentom różnego rodzaju programów umożliwiających wyjazdy na stypendia zagraniczne (Socrates-Erasmus) oraz programów promujących integrację młodych ludzi z ich rówieśnikami za granicą (program "Młodzież").

Oficjalnego otwarcia konferencji dokonał dyrektor Biura Integracji Europejskiej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego pan Jarosław Reczek.

Jako pierwszy zaprezentował swój wykład dr Tomasz Soliński - pracownik naukowy Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania. Tematem wykładu "Student w Unii Europejskiej" były zasady obowiązujące podczas wyjazdów na studia zagraniczne (m.in. uznawalność akademicka, system ECTS - European Credit Transfer System). Następna miała wystąpić pani Joanna Ruszel z Działu Współpracy z Zagranicą PRz, prezentując zasady programu Socrates - Erasmus. Niestety, pani Joanna nie mogła być obecna na konferencji.

Po krótkiej przerwie nastąpiły wystąpienia studentek PRz biorących udział w programie Socrates-Erasmus, a także dwóch studentek z Portugalii

przebywających obecnie na stypendium Erasmusa w Polsce.

Niżej podpisana opowiedziała o swoich doświadczeniach związanych z pobytem w Belgii, natomiast Barbara Chudzik podzieliła się swoimi wrażeniami z pobytu w Portugalii. Koleżanki z Portugalii (Anna i Inez) opowiedziały o swoim kraju, a także o tym, co zdażyły zaobserwować podczas dwutygodniowego pobytu w Polsce.

Na zakończenie konferencji panie Danuta Zdonek i Lucyna Gula z Ośrodka Regionalnego Programu "Młodzież" opowiedziały o tymże programie. Jedną z jego najciekawszych opcji jest możliwość wyjazdu w roli wolontariusza do krajów UE. Reasumując, podczas konferencji można było dowiedzieć się czegoś więcej o legalnych wyjazdach za granicę i oczywiście o korzyściach, jakie z tego płyną.

Marta Chmielarz

Od Redakcji:

Z przyjemnością pragniemy poinformować, że od stycznia br. ukazuje się w naszej uczelni redagowana przez studentów i dla studentów gazetka pt. INFO-STUDENT. Cieszymy się, że mamy młodszą siostrę, a studenci mają swoje pismo i serdecznie je witamy. Redakcji INFO-STUDENTA życzymy wielu sukcesów i zadowolenia z pracy dziennikarskiej oraz wielu wiernych czytelników. Studentom zaś, aby nowa gazeta spełniła ich oczekiwania.

O nas samych, czyli jak powstawa³ INFO-STUDENT

Na dużej sali znajdowały się tylko stoliki i krzesła. W rogu ktoś położył pudła z zadrukowanymi kartkami. Na jednym ze stołów spoczął zszywacz do papieru. Do pomieszczenia zaczęli napływać ludzie...

Tak wyglądały nasze początki. Początki INFO-STUDENTA. Musieliśmy ułożyć 5 tysięcy kartek w ustalonej kolejności, pozginać je, a następnie pozszywać po pięć. To jeszcze nie był koniec. Ktoś musiał to później roznieść po akademikach. Tym kimś byliśmy my.

A początki są trudne. Najpierw musieliśmy wydać pierwszy numer. Żeby to jednak zrobić, potrzeba było ludzi, którzy coś wystukają na swoich komputerach, i kogoś, kto zapłaci za nasz wydruk.

Z tym pierwszym nie mieliśmy najmniejszych problemów, bo na naszej uczelni jest wiele osób, które chciałyby sprawdzić się w pisaniu artykułów, a możliwość taką otrzymali. Jednak ze zdobyciem pieniędzy nie jest tak łatwo.

I tu inicjatywą wykazała się nasza redakcyjna koleżanka rodem z Wydziału

Zarządzania i Marketingu, która dzięki swoim zdolnościom przeprowadziła nas przez wezbrane morze kłopotów.

Tak było z pierwszym numerem, drugi powstawał już w komfortowych

warunkach. Dzięki pomocy uczelni mogliśmy spać spokojnie, wiedząc, że następnego ranka nie czeka nas składanie gazetki. Zszywacz mógł pójść w kąć, bo pomocną rękę podali nam przedstawiciele władz Politechniki Rzeszowskiej. To właśnie dzięki nim możemy dalej funkcjonować.

Teraz już wszystko idzie z górki. Oferty współpracy przedstawiło nam kilka rzeszowskich klubów, dostaliśmy program w Akademickim Radiu CENTRUM i przede wszystkim - nie wygasł nasz zapał do pracy. Czyli tworzymy kolejny numer i jesteśmy coraz lepsi. Drugi numer miał już kredową okładkę i wyszedł w nakładzie 2 tysięcy egzemplarzy. To dla nas, rzuconych na głębokie wody młodych ludzi, wielkie osiągnięcie.

Jednak największą radość sprawiają nam Czytelnicy, którzy zaczepiają nas na akademickich korytarzach i dopytują się, kiedy wyjdzie następny numer. Już wkrótce...

Paweł Sromek

Tylko w klubie PLUS!!!

POZYTON

Witam bardzo serdecznie☺!!! Tak jak obiecaliśmy, nasze dziecko rozwija się niezwykle prawidłowo, a z nastaniem nowego roku Ekipa POZYTONU zabrała się do pracy. Poniżej trochę informacji o działalności w roku bieżącym.

16 stycznia w PLUSIE odbyła się pierwsza w tym roku kalendarzowym impreza z cyklu POZYTON. Tym razem była to noc reggae. Na początek na scenie wystąpiła tarnobrzaska formacja PROJECT ZION. Młodzi muzycy zagrali niezwykle koncert, miernikiem

była jak zawsze reakcja POZYTONOWEJ publiczności, która stawiała się tego wieczoru bardzo licznie. Zespół nie mógł zejść ze sceny, a to właśnie z powodu tejże publiczności, która wciąż domagała się kolejnych bisów. Po koncercie jak to zwykle w PLUSIE

na reggae odbyła się potańcówka do rytmów serca, która trwała do późnej nocy. Dobra muzyka, mnóstwo pozytywnej energii i pozytywnych myśli, w końcu jak wieść niesie, "reggae to muzyka miłości"☺!!!

27 lutego bawiliśmy się na ostatnich rock'n'rollowych. Na początek zagrała rzeszowska formacja THE CALOG, a po koncercie do późnych godzin bawiliśmy się w rytm rock'n'rolla. Było bardzo miło☺!!!

W marcu udało się zorganizować wieczór kabaretowy. Na scenie pojawił się Łukasz Bład, absolwent historii oraz socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, tekściarz, aktor kabaretowy do zadań specjalnych (czytaj: a wykonalnych), na co dzień członek rzeszowskiego kabaretu "Kaczka pchnięta nożem", oraz białostocki "Widelec". Łukasz Bład pełnił funkcję gospodarza wieczoru. Przedstawił autorski program, który bardzo przypadł do gustu POZYTONOWEJ publiczności. Przez dłuższy czas panował nad emocjami widzów spektaklu, a trzeba przyznać, że potrafi to robić niezwykle umiejętnie. W tym miejscu należy zaznaczyć, że publiczność tego wieczoru odwiedziła nas bardzo licznie. Po rzeszowskim akcencie nad salą zapanowali goście z Białegostoku. "Widelec" tworzą cztery osoby, co najmniej jedna

Jeden z solistów.

Fot. własna

Zwycięzcy przeglądu piosenki studenckiej - zespół TANTUS.

Fot. własna

z nich samą obecnością na scenie wywoływała aplauz publiczności. Należy odnotować, że w pewnej chwili na scenie pojawił się transparent "Białystok przeprasza za ich troje". Heh, skoro przepraszają... publiczność chyba im wybaczyła... Kto tego wieczoru przybył do klubu PLUS, przeżył niezwykle spotkanie z rzeczywistością widzianą przez pryzmat krzywego zwierciadła i może na jakiś czas pozostanie pod urokiem owego przedstawienia.

Odwiedził nas pan prorektor Jerzy Potencki, i jak wiemy, bardzo mu się podobało☺, w planie miał tylko krótką wizytację, a został do końca przedstawienia. Było nam niezwykle miło!!! Na sali po spektaklu kabaretowym dało się słyszeć pytanie: "kiedy następny wieczór kabaretowy, kiedy następny pozyton"☺, i znów było nam, organizatorom, bardzo miło!!!

3 kwietnia w klubie PLUS wystąpili młodzi muzycy w ramach "przeglądu piosenki studenckiej" Tego wieczoru na scenie pojawiło się 10 formacji muzycznych, wystąpili soliści, duety i zespoły, słuchaliśmy piosenki studenckiej, która jak się okazało - ma wiele twarzy: była piosenka poetycka, piosenka autorska, piosenki rockowe, jednym słowem to wszystko, co aktual-

nie inspiruje młodych twórców - muzyków i tekściarzy. Panowała niezwykle miła atmosfera, jak zwykle na POZYTONIE w PLUSIE. Organizatorzy postanowili, że zwycięzcę przeglądu wybierze publiczność, i tak też się stało. Nagrodę publiczności dostał zespół TANTUS - I miejsce, przyznano również jedno wyróżnienie. Dostało się ono w ręce zespołu SAME TOPY..., który o włos pokonał formację SHERION. W imieniu POZYTONU serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom przeglądu, a także zgromadzonej publiczności, która wypełniła po brzegi nasz PLUS.

Niestety, powoli kończy się semestr letni..., niestety, niedługo wakacje... heh, niestety oczywiście dla stałych bywalców POZYTONU, ale dla nich właśnie i dla wszystkich przygotowaliśmy małą niespodziankę. 8 maja w klubie studenckim PLUS na POZYTONIE zagrało STARE DOBRE MAŁŻEŃSTWO. Koncert był niezwykle ekscytujący, obiecuję, że zdjęcia i relacja z tego wydarzenia pojawią się w następnym numerze oraz na naszej stronie www.pozyton.prv.pl

Do zobaczenia!!!

Grzegorz Krasoń

Fraszki
Stanisława
Siekańca

CIEPŁA POSADKA

*Jak z charakteru
pracy wynika,
instalowana
bez wymiennika.*

WARTO POCHODZIĆ

*Każda sprawa jest do
załatwienia,
zależy tylko od
pochodzenia.*

NIESZCZĘŚLIWY

*Szczęście mu nie
dopisało,
pewnie pisać nie
umiało.*

DO TRZECH RAZY SZTUKA

*Gdy się niezła nadarzy,
może być więcej razy.*

PRAWDA

*WOCZY KŁUJE
Niegroźna dla wzroku,
gdy szkło na oku.*

NAGA PRAWDA

*Nagiej prawdzie
źle się staje,
gdy jej kłamstwo
gwałt zadaje.*

WERNISAŻ GRAFIKI KOMPUTEROWEJ I ANIMACJI

już po raz czwarty

To nieprawda, że studenci Wydziału Elektrotechniki i Informatyki siedzą przed komputerami i wpatrują się w monitory tylko po to, aby obliczać i przekształcać dziwne ciągi jakichś niezrozumiałych zer i jedynek, które służą nie wiadomo czemu. Organizowany przez studentów Wydziału Elektrotechniki i Informatyki już po raz czwarty Wernisaż Grafiki Komputerowej i Animacji dowodzi, że w naszej uczelni istnieją i działają również osoby o artystycznych duszach, które potrafią wyczarować w komputerze nowe światy i dać upust swojej wyobraźni.

W dniach 8-9 kwietnia br. Wernisaż przyciągnął do PLUSA między innymi wielu studentów, asystentów, adiunktów i profesorów, spragnionych wrażeń artystycznych. W tym roku zainteresowanie grafiką było naprawdę spore. Z roku na rok coraz więcej osób odwiedza Wernisaż, aby podziwiać

twórczą pracę studentów. To podnosi nas na duchu i dobrze wróży na przyszłość.

Wystawa wiąże się również z konkursem. Już od 2002 r. wyłaniamy dwóch zwycięzców. W tym roku w kategorii grafiki komputerowej pierwszą nagrodę otrzymał **Mirosław Kuciel** - absolwent WEiI z ub. roku, najlepszym zaś twórcą animacji został **Kacper Kremiski** - student V roku informatyki. Serdecznie gratulujemy sukcesu.

Wernisaż prac grafiki komputerowej nie odbyłby się oczywiście bez pomocy i życzliwości wielu osób, a w szczególności władz uczelni oraz Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, a także sponsorów: Apollo Computers, Medyka, Kina Helios i firmy Seth. Bardzo pięknie wszystkim Państwu za tę ceną pomoc dziękujemy.

Joanna Pliś

Gratulacje

Z przyjemnością informujemy, że **mgr inż. Marcin ZYCH** - kierownik Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca PRz "Połoniny" - został wybrany na wiceprezesa Zarządu Polskiego Akademickiego Stowarzyszenia Folklorystycznego z siedzibą w Warszawie.

Z tej okazji Redakcja "Gazety Politechniki" składa panu Marcinowi Zychowi serdeczne gratulacje i wyrazy zasłużonego uznania, życząc jednocześnie zadowolenia z pełnionej funkcji i rezultatów swej pracy. Cieszymy się, że nasza uczelnia będzie mieć ambasadora rodzimego folkloru i tradycji Ziemi Rzeszowskiej, w tym Politechniki Rzeszowskiej, w której od tak wielu lat istnieją i działają znane na świecie "Połoniny".

Igor Pietrzyk - Digital point

Miroslaw Kuciel - Wyspa

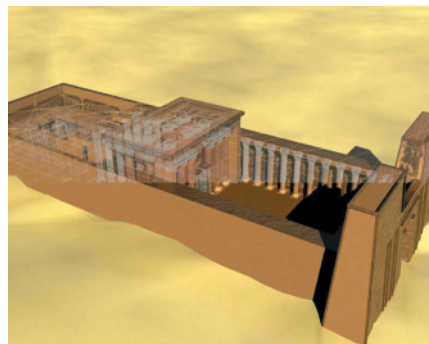
Miroslaw Kuciel - Klepsydra

Marcin Piotrowski - Butterfly

Pawel Kaczorowski - Temple

Kacper Kremski - Świątynia Horusa

Kacper Kremski - Karuzela

Miroslaw Kuciel - Szpital

Robert Nowik - Budynek P1

Ruszajmy się

Sport Akademicki

W SIATKÓWCE MIESZANEJ NAJLEPSZY "AKAPIT"

Blisko miesiąc trwała zacięta rywalizacja domów studenckich w siatkarskim miksie. Turniej zorganizowany po raz drugi przez Klub Uczelniany AZS cieszył się dużym zainteresowaniem studentów. Startowały wszystkie akademiki i Dom Asystenta, a w finale rozegranym 7 kwietnia br. DS "Akapit" pokonał 2:0 DS "Mechanik". Warto zaznaczyć, że w zespole "Akapitu" występowało trzech zawodników grających na co dzień w pierwszej szóstce III-ligowej drużyny AZS. Tym większe uznanie dla przegranych za ambitną postawę. Trzecie miejsce wywalczył "Pingwin".

Obecnie trwa rywalizacja w koszykówce.

WICEMISTRZOSTWO TENISISTÓW STOŁOWYCH

Hala Sportowa PRz gościła w czwartek 3 kwietnia br. najlepszych tenisistów-studentów Podkarpacia. Uczelniany AZS oraz SWFiS były organizatorem akademickich mistrzostw naszego województwa. Była to jednocześnie próba generalna przed Mistrzostwami Polski Politechnik, których to byliśmy gospodarzami w dniach 1-4 maja 2003 r. Poziom sportowy zawodów był bardzo wysoki, co nie jest zaskoczeniem, zważywszy, że w mistrzostwach brały udział zawodniczki i zawodnicy I-ligowych podkarpackich drużyn.

Wśród mężczyzn zwyciężyli studenci URz, grający na co dzień w I-ligowym AZS PRz "Zaple". Srebro dla Politechniki zdobyli: S. Gielarowski, K. Kubik, A. Sowa, J. Jakubowicz.

Wśród kobiet również brylowały ligowe zawodniczki Uniwersytetu, a nasze amatorki zajęły II miejsce (M. Piekarczyk, E. Mazur, J. Czarnik, J. Cieśla). Okazałe puchary dla medalowej trójki ufundowali Marszałek Województwa Podkarpackiego, Rektor Politechniki Rzeszowskiej i Prezes Zarządu Środowiskowego AZS.

Autorzy tekstów

Marta Chmielarz
Studentka V MDL

mgr Marcin Gębarowski
Katedra Marketingu

mgr Elżbieta Kaluża

Dyrektor Biblioteki Głównej

mgr Stanisław Kołodziej

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

Grzegorz Krasoń

Student IV ZD

mgr inż. Tomasz Ogórek

Akademickie Biuro Karier PRz

mgr Marta Olejnik

Główny Specjalista ds. Organizacji,
Sekretarz Rektora

dr inż. Jolanta Plewako

Zakład Energoelektroniki i Elektroenergetyki

Joanna Pliś

Studentka IV FD

mgr Małgorzata Pomorska

Studium Języków Obcych

Paweł Sromek

Student I PDF

mgr inż. Dorota Stadnicka

Katedra Technologii Maszyn
i Organizacji Produkcji

dr inż. Mariusz Szewczyk

Zakład Termodynamiki

mgr Iwona Ślęzak-Gładzik

Biuro Rektora

mgr inż. Bronisław Świder

Kierownik Samodzielnej Sekcji
Rozwoju Kadry Naukowej

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:

Stanisława Duda
Marcin Gębarowski
Cecylia Heneczowska
Jadwiga Kaleta
Marta Olejnik
(redaktor naczelna)
Jolanta Plewako
Bronisław Świder
Joanna Wilk

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 854-12-60

Wydawca

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć

Oficyna Wydawnicza PRz

Druk

Drukarnia Oficyny Wydawniczej PRz
zam. 40/03

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i opracowywania artykułów
oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 550 egz.

Cena: 2 zł

Tekst i fot. Stanisław Kołodziej